

Sammanträde torsdag 27 mars 2008

Årsta Folkets Hus, Årsta torg, sal Mälaren klockan 18.00 -21.30

Ledamöter

Henrik Ehrenberg (kd) ordf.
Magnus Dannqvist (s) vice ordf.
Marie Ljungberg Schött (m)
Annika Davidsson (m)
Niklas Kristoffersson (m)
Lena Kling (fp)
Mervi Mäkinen Andersson (s) §§ 6-38
Sonja Mogert (s)
Rosa Lundmark (v)
Jonas Eklund (mp)

Ersättare

Joakim Gräns (m)
Katarina Ringström (m)
Boris Kalanovic (m)
Peter Backlund (fp)
Åsa Öckerman (mp)

Tjänstgörande ersättare

Magnus Bock (m)
Gustav Johansson (m) jäv §§ 34, 35
Joakim Gräns (m) §§ 34, 35
Marie Antman (v)
Åsa Öckerman §§ 1-5

Tjänstemän

Stadsdelsdirektören Gillis Hammar, avdelningscheferna Marie Pettersson, Kristina Goldring, Margareta Selin, Lena Holmdahl, Leif Fransson, Mattias Ek upphandlare, nämndsekreterare Inga-Karin Mellberg

Personalföreträdare

Bo Samuelsson TCO, Camilla Nilsson, Kommunal

Dag för justering

Torsdag 3 april

Sekreterare

Inga-Karin Mellberg

Ordförande

Henrik Ehrenberg (kd)

Vice ordförande

Magnus Dannqvist (s)
§§ 1 - 38

§ 1

Godkännande av dagordning, val av justerare, dag för justering, anmälan av justerat protokoll, godkännande av närvaro under slutet del

Den utsända dagordningen godkändes med tillägg av extra ärende, remiss av bygglov gällande hotellbyggnad Älvsjö 1 :1, samt att ärende om upphandling av Rågdalens parklek utgår.

Ordföranden Henrik Ehrenberg och vice ordföranden Magnus Dannqvist utsågs att justera dagens protokoll den 3 april 2008.

Protokoll från nämndens sammanträde den 14 februari 2008 anmäldes justerat den 20 februari 2008.

Nämnden godkände närvaro av Martin Sleet, förvaltningens fixare/hantverkare, under den slutna delen av sammanträdet för hantering av ljudanläggningen.

§ 2

Förslag om kollektivtrafik

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som svar på medborgarförslag från Adam Elinder.
2. Stadsdelsnämnden överlämnar förslaget till SL.

Ärendet

Nämnden har uppdragit åt förvaltningen att bereda ett medborgarförslag från Adam Alinder. Förslagsställaren framför att man borde anlägga en bytespunkt mellan tunnelbarna och pendeltåg mellan Rågsved och Högdalen. Förvaltningen svarar inte för frågan men har varit i kontakt med SL som svarar att det för närvarande inte finns kundunderlag för denna utbyggnad.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 29 februari 2008.

Dnr 20-2008-002

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Magnus Dannqvist m.fl. (s), ledamöterna Rosa Lundmark (v) och Jonas Eklund (mp)

” Goda tvärförbindelser är en förutsättning för att Söderort ska vara en attraktiv och levande del av Stockholms stad. Ett av de förslag som tidigare har studerats är en förlängning av linje 19 från Hagsätra till Älvsjö, vilket skulle spara mellan 10 och 40 minuters restid med kollektivtrafiken.

Även om det just nu inte finns underlag för en utbyggnad av tunnelbanan, eller för en bytespunkt mellan pendeltåget och tunnelbana i enlighet Adam Elinders förslag, måste planeringen ha ett mer långsiktigt perspektiv.

Det byggs många bostäder i området och beslut om investeringar i kollektivtrafik måste tas idag om de ska finnas imorgon. Vi har även fina naturområden som skulle bli mer tillgängliga om kollektivtrafiken förbättrades. Med tanke på miljön måste bilismen minska kraftigt och Stockholms stad bör därför arbeta för en förbättrad kollektivtrafik i området.”

§ 3

Förslag om kompostering

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som svar på medborgarförslag från Jakob Nannesson.

Ärendet

Stadsdelsnämnden hade uppdragit åt förvaltningen att bereda medborgarförslag från Jakob Nannesson, Förslagsställaren föreslår en ökad satsning på kompostering både genom att individer själva kan välja att kompostera sitt avfall, men även att fastighetsvärdar kan satsa på kompostering.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 29 februari 2008.

Dnr 26-2008-002

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ledamöterna Jonas Eklund (mp) och Rosa Lundmark (v)

” Vårt matavfall är en viktig resurs som ska tas tillvara och komposteras eller rötas till biogas i stället för att gå upp i rök i Högdalens kraftvärmeverk. Tyvärr har den borgerliga majoriteten ändrat avfallstaxan så att det nu kostar extra för villaägare att få utsorterat matavfall hämtat för rötning, vilket naturligtvis gör att färre utnyttjar den möjligheten. Samtidigt är det ständigt brist på biogas i Stockholmsområdet.

För att uppmuntra till miljövänlig avfallshantering anser vi att avfallstaxan ska vara lägre för villaägare som sorterar ut förpackningar och matavfall och för fastighetsägare som erbjuder de boende fastighetsnära källsortering. Dessutom bör trafik- och renhållningsförvaltningen – i linje med den tredje punkten i medborgarförslaget – bedriva ett aktivt och utåtriktat arbete gentemot fastighetsägare och verksamhetsutövare för att öka källsorteringen och minska mängden avfall.”

§ 4**Utveckla Högdalens centrum****Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut**

Stadsdelsnämnden överlämnar förslaget med tillstyrkan till kommunfullmäktige

Ärendet

Stadsdelsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att ta fram en lokal utvecklingsstrategi. Uppdraget formulerades i samband med beslut om verksamhetsplan 2007. I uppdraget anges att viktiga mål ska identifieras och en strategi ska upprättas för nämndens och förvaltningens möjligheter att påverka utvecklingen i stadsdelen. I vision 2030 är utvecklingen av stadsdelscentren och större centrumanläggningar en av de åtta utmaningar inför framtiden i Stockholms stad. Förvaltningen anser att ett programarbete bör starta där ett helhetsgrepp för Högdalens centrum tas.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 11 mars 2008.

Dnr 66-2008-300

Yrkanden

Ordföranden Henrik Ehrenberg (kd), ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (m) och Lena Kling (fp) yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Magnus Dannqvist m.fl. (s), ledamöterna Rosa Lundmark (v) och Jonas Eklund (mp) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden ställde framställda yrkanden mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Vice ordföranden Magnus Dannqvist, ledamoten Sonja Mogert båda (s), ledamöterna Rosa Lundmark (v), Jonas Eklund (mp) samt tjänstgörande ersättarna Marie Antman (v) och Åsa Öckerman (mp) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

1. ” Stadsdelsnämnden överlämnar delvis förvaltningens förslag med tillstyrkan till kommunfullmäktige.

2. Därutöver tilläggs att arbetet för att utveckla Högdalens centrum bedrivs med en omvänd planprocess.
3. Därutöver vill vi framföra följande.

Det finns goda förutsättningar för att invånare, företagare och andra verksamma i området ska vara intresserade av att utveckla Högdalens centrum genom en så kallad omvänd planprocess, där de boende och yrkesverksamma definierar behovet av förnyelse.

Idag finns en bra mix av statlig, kommunal och kommersiell service som riskerar att utarmas när stadsdelsförvaltningen lämnar sitt kontor i Högdalen för Slakthusplan. Många arbetsplatser försvinner vilket kommer att göra det svårare för butikerna att överleva.

Boende och företagare värnar om Högdalens centrum och har många synpunkter på hur det kan utvecklas. Till exempel har vi hört att äldre Högdalsbor gärna ser att det byggs seniorbostäder i centrum, vilket skulle vara utmärkt med tanke på närheten till all service.

Återkommande synpunkter har gällt bristande trafiksäkerhet vid busshållplatserna framför tunnelbanan och taxistolpens undanskymda placering. Tillgängligheten från Högdalen till Rågsveds friområde är en annan viktig fråga, inte minst med tanke på den pågående utbyggnaden av bostäder i närheten av Högdalens centrum.

I förnyelsen av centrum är kulturen en omistlig del som vi gärna vill ser mer av. Fria teatern, Picknickteatern, Vantörs konstförening och inte minst stadsdelsbiblioteket bidrar i hög grad till att Högdalen är ett levande och attraktivt centrum för de närboende. ”

§ 5**Planerad upprustning och ombyggnad av Stureby centralkök****Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut**

Beställd upprustning och ombyggnad av Stureby centralkök sägs upp och den planerade upprustningen och ombyggnaden av Stureby centralkök avbryts.

Ärendet

Nämnden har tidigare uppdragit åt stadsdelsdirektören att beställa upprustning av Stureby centralkök. Sedan det visat sig att den beräknade kostnaden för den planerade ombyggnaden blir betydligt högre än tidigare beräkningar och den kommande hyreshöjningen därför blir högre föreslår förvaltningen att upprustning och ombyggnad av Stureby centralkök avbryts.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 21 februari 2008.

Dnr 226-2007-699

Yrkanden

Ordföranden Henrik Ehrenberg (kd), ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (m) och Lena Kling (fp) yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Magnus Dannqvist m.fl. (s), ledamöterna Rosa Lundmark (v) och Jonas Eklund (mp) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden ställde först fråga om bifall eller avslag till förslag om återremiss och fann att nämnden beslutat avgöra ärendet idag.

Reservation i denna del (s), (v), (mp)

Därefter fråga om bifall eller avslag till förvaltningens förslag och fann att nämnden beslutat bifalla detta.

I denna del deltog ej (s), (v), (mp)

Reservation

Vice ordföranden Magnus Dannqvist och ledamoten Sonja Mogert båda (s), ledamöterna Rosa Lundmark (v) och Jonas Eklund (mp) samt tjänstgörande ersättarna Marie Antman (v) och Åsa Öckerman (mp) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

4. Ärendet återremitteras för komplettering med en konsekvensbeskrivning av förslaget samt med en analys av olika alternativ för kostförsörjningen.
5. Därutöver vill vi framföra följande.

Förslaget att backa från beslutet att rusta upp Sturebyköket visar att det behövs en genomtänkt idé och en helhetssyn för hur kostförsörjningen ska organiseras på bästa sätt för våra äldre i området. Kvaliteten måste komma i första och inte i sista hand som tyvärr gäller idag enligt den trestegsstrategi som majoriteten beslutat ska gälla för att skapa en budget i balans.

När kostnaderna för ombyggnaden av Sturebyköket visar sig bli dyrare än förväntat anser vi först och främst att beslutet att lägga ned Rågsveds måltidsservice ska omprövas. Lokalerna är visserligen uppsagda men inte uthyrda, vilket gör det möjligt att starta verksamheten på nytt.

Vi har hela tiden ansett att både Sturebyköket och Rågsveds Måltidsservice behövs för att våra äldre ska få en så god kost som möjligt och för att minska antalet transporter i området. Det går inte att ta ställning till förslaget att avbryta upprustningen av Sturebyköket, eftersom vi inte vet vilka konsekvenserna blir för våra äldre eller vilka alternativen är.

Vad vi vet är däremot att oavsett vem som driver köken kostar det att laga maten och att nödvändig upprustning på ett eller annat sätt betalas via nämndens budget. Dessutom vet vi att långa transporter ökar belastningen på miljön och försämrar kvaliteten på maten. Det allra bästa ur kvalitetssynpunkt vore att laga maten på plats i alla servicehus och vård- och omsorgsboenden, vilket skulle ge våra äldre en möjlighet att få känna dofter av nylagad mat och vara delaktig i matlagningen efter förmåga. Allt som uppmuntrar lusten att äta är ett steg för att motverka det stora problemet med undernäring bland äldre

Det är således av stor vikt att nämnden har en egen uppfattning om hur kostförsörjningen på bästa sätt bör organiseras i vårt område. Vi skulle vilja se en samhällsekonomisk jämförelse av en kostförsörjning som baseras på stora tillagningskök respektive av att maten lagas på plats i mindre kök på respektive boende. Såväl kvalitetsvinsterna för de äldre som miljöaspekterna bör finnas med i analysen. Vi anser däremot inte att det är acceptabelt att låta marknaden styra och helt överlämna till kommande entreprenörer för våra vård- och

omsorgsboenden och servicehus att bestämma hur kostförsörjningen ska ordnas.”

§ 6

Ansökan till Socialstyrelsen om stimulansmedel för att utveckla äldreomsorgen

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Anmälan av aktualiserad ansökan till Socialstyrelsen om 10,672 mnkr stimulansmedel för insatser inom vård och omsorg om äldre godkänns och skickas till socialstyrelsen och äldreförvaltningen.

Ärendet

Riksdagen har beslutat att även för 2008 avsätta 1,35 mdr kr till stimulansmedel för att utveckla landstingens och kommunernas vård och omsorg om äldre. Regeringen bedömer att kvaliteten i vården och omsorgen om äldre behöver höjas. Såväl det medicinska omhändertagandet som det sociala innehållet i äldreomsorgen behöver förbättras. Till Stockholms kommun har fördelats 84,6 mnkr. Förvaltningen ansöker om 10,672 mnkr.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 3 mars 2008.

Dnr 80-2008-605

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 7

Integrerad Utvärdering - slutrapport

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens slutrapport och överlämnar den till Länsstyrelsen i Stockholms län.
2. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd hemställer att resterande projektmedel på 120 tkr utbetalas till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, pg 496 77 01-6 med angivande av konto 130 1309 217.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Inom ramen för regeringens satsning på en utveckling av vården för personer med tungt missbruk har Länsstyrelsen i Stockholms län beviljat stimulansmedel/statsbidrag med 600 tkr för år 2007 avseende projekt "Integrerad Utvärdering" – en modell för en integrerad, kvalitativ och kontinuerlig behovs- och resultatanalys inom missbruksvården.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 5 mars 2008.

Dnr 177-2007-007

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 8

Kvaliteten inom individ- och familjeomsorgen samt samverkan mellan skolorna och socialtjänsten

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som svar på skrivelserna.

Ärendet

Nämnden hade uppdragit åt förvaltningen att bereda tre skrivelser från Rosa Lundmark (v), Lennart Pöppel m.fl. (s), Jonas Eklund (mp). Skrivelserna aktualiserades i samband med att individ- och familjeomsorgen hade ett sparbetning i budget 2008 vilket resulterade i en neddragning av antalet anställningar.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 15 februari 2008.

Dnr 552-2007-000

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Magnus Dannqvist m.fl. (s), ledamöterna Rosa Lundmark (v), Jonas Eklund (mp)

”Vi noterar att verklighetsbeskrivningarna skiljer sig åt mellan förvaltningsledningen och de anställda inom individ- och familjeomsorgen. SKTF och SACO har skrivit om detta ärende, i en bilaga till skyddskommitténs senaste protokoll, att ”ingen dialog har skett med personalen utifrån denna skrivelse från politikerna”. Vidare framgår av en skrivelse från personalen inom familjehemsvården att de anser att det på grund av arbetsbelastningen är ”mycket svårt att uppfylla riktlinjerna för familjevården i staden”. Detta, tillsammans med befarade stora underskott inom individ- och familjeomsorgen, ger anledning till fortsatt oro för verksamhetens kvalitet.”

§ 9**Verksamhetsuppföljning av Årstabergshemmet****Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut**

Rapporten godkänns och läggs till handlingarna.

Ärendet

Alla verksamheter som är belägna inom stadsdelen och verksamheter som Stockholms stad har ramavtal med skall följas upp årligen. Äldreomsorgens beställarenhet svarar för uppföljningen. Årstabergshemmet är ett sjukhem och gruppboende för dementa som drivs av Attendo Care. Årstabergshemmet bedöms utifrån genomförd verksamhetsuppföljning vara en fungerande verksamhet men vissa delar bör utvecklas för att fungera bättre.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 27 februari 2008.

Dnr 97-2008-602

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Magnus Dannqvist m.fl. (s), ledamöterna Rosa Lundmark (v), Jonas Eklund (mp)
” Vid verksamhetsuppföljning under 2003 och 2004 riktade Enskede-Årsta stadsdelsnämnd allvarliga anmärkningar mot Årstabergshemmet för att boende på grund av underbemanning och andra missförhållanden inte fick den vård de hade rätt till. Den gången tog det anmärkningsvärt lång tid för Attendo Care AB att ta åt sig av den allvarliga kritiken och åtgärda påtalade brister.

Vi förutsätter att Attendo Care AB denna gång skyndsamt åtgärdar de brister i bolagets verksamheter som kommit fram i årets verksamhetsuppföljning.”

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Magnus Dannqvist m.fl. (s), ledamoten Rosa Lundmark (v)

” Vi kan konstatera att verksamhetsuppföljningen tydligt visar att privat driven vård inte är någon garanti för hög kvalitet inom

omsorgen och vården av äldre, vilket man kan förledas att tro när alliansen marknadsför sin äldrepolitik.

I äldreomsorgsinspektörernas årsrapport 2007 påpekas vikten av en tillräcklig och jämn bemanning på stadens vård- och omsorgsboenden. Inspektörerna påpekar även vikten av en jämnare bemanning mellan dagtid och kvällstid och mellan vardagar och helger.

Äldreomsorgsinspektörerna skriver uttryckligen att det måste betraktas som låg bemanning när tre anställda ansvarar för 56 personer nattetid. På Årstaberghemmet är nattbemanning 3 anställda på 53 personer, vilket måste betraktas som i lägsta laget.”

§ 10

Verksamhetsuppföljning av Finskt Äldrecentrum

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Rapporten godkänns samt överlämnas till länsstyrelsen.

Ärendet

Finskt Äldrecentrum drivs av Föreningen Hem för finska åldringar och har ramavtal med Stockholms stad. Enheten ligger i Stureby och har totalt 53 boende. Verksamheten består av två avdelningar med somatisk inriktning och fyra avdelningar med demensinriktning. Finskt Äldrecentrum bedöms utifrån genomförd verksamhetsuppföljning vara en välfungerande verksamhet. Förvaltningen bedömer dock att det finns vissa delar som bör utvecklas för att fungera bättre.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 27 februari 2008.

Dnr 95-2008-602

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Magnus Dannqvist m.fl. (s), ledamoten Rosa Lundmark (v)

” Vi kan konstatera att verksamhetsuppföljningen tydligt visar att privat driven vård inte är någon garanti för hög kvalitet inom omsorgen och vården av äldre, vilket man kan förledas att tro när alliansen marknadsför sin äldrepolitik.”

§ 11

Verksamhetsuppföljning av Oasens gruppboende

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Rapporten godkänns samt överlämnas till länsstyrelsen.

Ärendet

Oasen är ett gruppboende för dementa som drivs av Attendo Care. Enheten består av 12 lägenheter fördelade på två avdelningar inom samma byggnad. Förvaltningen har gjort två oanmälda besök på verksamheten. Oasens gruppboende bedöms utifrån genomförd verksamhetsuppföljning vara en fungerande verksamhet men att det finns vissa delar som bör utvecklas för att fungera bättre.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 27 februari 2008.

Dnr 96-2008-602

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Magnus Dannqvist m.fl. (s), ledamöterna Rosa Lundmark (v), Jonas Eklund (mp)

” Vid verksamhetsuppföljning under 2003 och 2004 riktade Enskede-Årsta stadsdelsnämnd allvarliga anmärkningar mot Årstabergshemmet för att boende på grund av underbemanning och andra missförhållanden inte fick den vård de hade rätt till. Den gången tog det anmärkningsvärt lång tid för Attendo Care AB att ta åt sig av den allvarliga kritiken och åtgärda påtalade brister.

Vi förutsätter att Attendo Care AB denna gång skyndsamt åtgärdar de brister i bolagets verksamheter som kommit fram i årets verksamhetsuppföljning.”

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Magnus Dannqvist m.fl. (s), ledamoten Rosa Lundmark (v)

” Vi kan konstatera att verksamhetsuppföljningen tydligt visar att privat driven vård inte är någon garanti för hög kvalitet inom

omsorgen och vården av äldre, vilket man kan förledas att tro när alliansen marknadsför sin äldrepolitik.

I äldreomsorgsinspektörernas årsrapport 2007 påpekas vikten av en tillräcklig och jämn bemanning på stadens vård- och omsorgsboenden. Inspektörerna påpekar även vikten av en jämnare bemanning mellan dagtid och kvällstid och mellan vardagar och helger.

Äldreomsorgsinspektörerna skriver uttryckligen att det måste betraktas som låg bemanning när tre anställda ansvarar för 56 personer nattetid. På Årstaberghemmet är nattbemanning 3 anställda på 53 personer, vilket måste betraktas som i lägsta laget.”

§ 12

Anmälan av rapporter - läkemedelsgenomgångar inom särskilda boendeformer

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Anmälan av rapporter från projektet läkemedelsgenomgångar inom särskilda boendeformer vid Mårtensgården och Högdalens äldreboende godkänns.

Ärendet

Förvaltningen har beviljats stimulansbidrag från Socialstyrelsen till projektet – Läkemedelsgenomgångar inom särskilda boenden inom Mårtensgården och Högdalens äldreboende.

Syftet med läkemedelsgenomgångarna har varit att säkerställa en adekvat läkemedelsbehandling för de äldre, att minska läkemedelskostnaderna samt att genom personalens medverkan få en kunskapsutveckling i äldres läkemedelsterapi.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 25 februari 2008.

Dnr 94-2008-007

Beslutsgång

Nämndens ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Magnus Dannqvist m.fl. (s), ledamöterna Rosa Lundmark (v), Jonas Eklund (mp)

” Rapporterna visar att strukturerade läkemedelsgenomgångar är ett värdefullt sätt att förbättra kvaliteten i läkemedelsanvändningen och därmed öka patientsäkerheten. Dessutom ger det kompetensutveckling för den omvårdnadspersonal som deltar i arbetet.

Stadsdelsförvaltningen bör utveckla förslag på arbetssätt och beräkna kostnaderna för att i fortsättningen regelbundet genomföra någon typ av läkemedelsgenomgångar i samtliga sina särskilda boenden.”

§ 13

Äldreombudsmannens årsrapport 2008, avser verksamhetsåret 2007

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Anmälan läggs till handlingarna.

Ärendet

Äldreombudsmannen (ÄO) avger årligen en rapport till kommunstyrelsen med redovisning av årets verksamhet, belysning av brister och redogörelse för förbättringsarbete. Grunden för årsrapporten är inkomna synpunkter, klagomål och frågor från äldre och närstående. ÄO ger råd och stöd samt informerar om stadens äldreomsorg. Synpunkter och klagomål som registreras förmedlar ÄO till ansvariga för den gällande verksamheten.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 5 mars 2008.

Dnr 92-2008-600

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Magnus Dannqvist m.fl. (s), ledamöterna Rosa Lundmark (v), Jonas Eklund (mp)

”Äldreombudsmannens arbete är viktigt och det är angeläget att årsrapporterna används som en självklar del i kvalitetsutvecklingsarbetet inom förvaltningen. Vi har en samsyn med såväl förvaltningen som äldreombudsmannen om de utvecklingsområden som finns, men vill särskilt betona vikten av att förstärka utvecklingsarbetet inom ett antal områden.

Det handlar för det första om kompetensutveckling av personal och ledare. Inom förvaltningen pågår redan ett bra arbete med Kravmärkt Yrkesroll och det är viktigt att det arbetet drivs vidare och att resurser avsätts även efter att de statliga medlen upphör. Det handlar både om resurser till själva kompetensutvecklingen och om resurser till en bemanning som tillåter frånvaro för kompetensutveckling.

Det andra utvecklingsområdet som behöver förstärkas inom vår stadsdelsförvaltning är arbetet med bemötande-, etik- och värdegrundsfrågor. Äldreombudsmannen pekar tydligt på behovet av

ett värdigt bemötande och hur stor betydelse det har för hur de äldre och deras anhöriga upplever omsorgens kvalitet. Äldreomsorgen ska aktivt verka för att alla äldre bemöts med respekt för den enskildes särskilda behov och rätt till integritet. Alla chefer och medarbetare inom äldreomsorgen bör gå utbildning om HBT, genus, etniska frågor och olika religioner för att öka kunskapen och därmed kunna bemöta äldre värdigt oavsett etnisk tillhörighet, religion eller sexuell läggning.

Som tredje område vill vi lyfta fram myndighetsutövningen. Detta är särskilt angeläget i Enskede-Årsta-Vantör eftersom den översyn som gjordes under 2007 visade att biståndshandläggarna upplever att cheferna styr mer än socialtjänstlagens intentioner, vilket är oroande för rättssäkerheten och valfriheten. När nu Äldreombudsmannen visar på brister inom detta område måste ytterligare resurser läggas på att säkra en likvärdig och rättssäker bedömning i kombination med ett värdigt bemötande.

Slutligen vill vi hålla med äldreombudsmannen om behovet att utveckla arbetssätt och innehåll i den sociala samvaron inom vård och omsorg för äldre. Förvaltningen arbetar ambitiöst med förebyggande insatser i vår egen verksamhet men vi ser ett ökat behov att följa upp möjligheter till utevistelse och stimulans i enskilt drivna vård- och omsorgsboenden. I två av tre verksamhetsuppföljningar till dagens nämndsammanträde finns flera brister i dessa avseenden.”

§ 14

Äldreomsorgsinspektörernas årsrapport 2008, avser verksamhetsår 2007

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Anmälan läggs till handlingarna

Ärendet

Äldreomsorgsinspektörernas uppdrag är att rapportera om förhållanden i verksamheten till stadsdelsnämnderna, äldrenämnden och kommunstyrelsen. Årsrapporten är skriven med syftet att den ska bidra till diskussion och fortsatt kvalitetsutveckling. Granskningarna visar att det utförs många goda arbetsprestationer inom enheterna men att kvaliteten både inom en stadsdel och mellan stadsdelar varierar.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 6 mars 2008.

Dnr 93-2008-600

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Magnus Dannqvist m.fl. (s), ledamöterna Rosa Lundmark (v), Jonas Eklund (mp)

” Vi instämmer med förvaltningen i att äldreomsorgsinspektörerna tar upp angelägna synpunkter och reflektioner. Det är också bra att förvaltningen tänker sprida resultaten i årsrapporten genom att ordna seminarier som syftar till erfarenhetsutbyte och dialog om äldreomsorgens kvalitet.

Vi tycker också att det är bra att äldreomsorgsinspektörerna lyfter fram ett antal goda exempel som kan fungera lärande för andra verksamheter. Det är generellt sett angeläget att visa det goda arbetet som görs av många engagerade medarbetare inom omsorgen och vården av äldre.

Inspektörerna pekar på den tydliga kopplingen mellan en bra grundbemanning och hög kvalitet. Det handlar om alltifrån kontinuiteten för brukarna till möjligheten att få komma ut en stund varje dag. Låg grundbemanning leder bland annat till fler personer som de äldre måste ha kontakt med, fler tillfälliga anställningar och otrygghet hos våra äldre. Bemanningen är dessutom ofta ojämnt

fördelad över dygnet. På eftermiddagen och kvällen är det lägre bemanning, vilket minskar de äldres möjlighet till självbestämmande. Även helgerna har lägre bemanning trots att de äldre har samma omvårdnadsbehov, vilket medför att det saknas möjlighet att fira med ”det lilla extra”. Vår uppfattning är att det bör fastställas ett ”golv” som inte får understigas för en grundbemanning för vård- och omsorgsboenden som ska gälla alla dagar året runt.

Ledarskapets betydelse för verksamheten uppmärksammas i rapporten, där vi vill betona vikten av att det inte blir för stort glapp mellan visionen i organisationen och den verklighet som chefen har att hantera exempelvis i samband med budgetunderskott. Det är viktigt att enhetscheferna får tillräckliga resurser för att kunna vara chefer, så att inte de och personalen blir överbelastade och kvaliteten i verksamheten blir lidande.”

§ 15

Klotter i Farsta och Vantör 2007 - frivilligsamordnarens rapport.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

1. Anmälan läggs till handlingarna
2. Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till trafik- och renhållningsnämnden för kännedom.

Ärendet

Inom ramen för det s.k. grannskapsprojektet genomfördes under 2007 en kartläggning av klotter i Farsta närpolisområde. Detsamma har genomförts åren 2004-2006. Området omfattar Farsta och Vantörs församlingar. Kartläggningen mynnade ut i en rapport i vilken ett antal förslag på det fortsatta arbetet med frågan presenteras. Bland annat att de lokala råden ska fortsätta att stödja fastighetsägare och boende i deras samverkan mot klotter och annan vardagsbrottslighet.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 4 mars 2008.

Dnr 114-2008-599

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Magnus Dannqvist m.fl. (s), ledamöterna Rosa Lundmark (v) och Jonas Eklund (mp)

” Det är lika spännande varje år att ta del av frivilligsamordnarens rapport och roligt att konstatera att våra skolor fortfarande inte är särskilt utsatta för klotter. Läget har varit lika gott sedan starten av kartläggningen år 2004, vilket visar att SISAB:s saneringsmodell uppenbarligen har fungerat bra. Samtidigt är det trist att läsa och se bildokumentationen som visar hur dåliga Fortum och Posten är på att ta bort klotter.

Frivilligsamordnarens förslag om fortsatta insatser är bra utgångspunkter för det fortsatta arbetet. Om söderortsborna ska uppleva att deras närmiljö är ren och snygg räcker det helt klart inte med stadens insatser. En samordning av klottermottagningen inom begränsande områden enligt den modell som använts på Skarpnäcksfältet vore intressant att pröva i en del av vårt

stadsdelsområde. Fortum och Posten bör förmås ingå i ett sådant samarbete.

Det är viktigt att komma ihåg att ungdomar i regel klottrar för att de har behov av att ingå i en gemenskap och känna att de är "någon". Men klotter är på många sätt en farlig sysselsättning som måste motverkas. Föräldrar och skol- och fritidspersonal kan exempelvis få utbildning om riskfaktorer för att ungdomar ska hamna snett i livet, där klotter är en sådan riskfaktor.

Det är också intressant att de graffitimålningar som funnits länge i området till stor del har förskonats från klotter, exempelvis i Rågsveds centrum. ”

§ 16

Upphandling av verksamheten personliga ombud (PO) inom socialpsykiatrin

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

1. Stadsdelsnämnden uppdrar till socialtjänstförvaltningen att, för stadsdelsnämndens räkning, organisera och i administrativt hänseende genomföra upphandling av personliga ombud (PO).
2. Stadsdelsnämnden ger socialtjänstdirektören i uppdrag att å nämndens vägnar teckna ramavtal och under avtalstiden å nämndens vägnar besluta om och göra smärre justeringar.
3. Stadsdelsnämnden ger socialtjänstförvaltningen i uppdrag att bistå med samordning av uppföljningen av ramavtalet samt att, tillsammans med juridiska avdelningen, efter samråd med berörd nämnd, bistå nämnden vid tvister.
4. Stadsdelsnämnden ger socialtjänstdirektören i uppdrag att besluta om tilldelning av kontrakt efter det att samtliga anbud utvärderats.
5. Stadsdelsnämnden överlämnar protokollsutdrag för kännedom till socialtjänstförvaltningen

Ärendet

Verksamheten med personliga ombud (PO) har pågått i staden sedan 2002. Det finns i dagsläget 22 personliga ombud i Stockholms stad. En utvärdering av verksamheten personliga ombud gjordes 2006 av socialtjänstförvaltningen. En synpunkt som då framkom var önskemål om att se över stadens organisation av PO. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnderna går samman i en gemensam upphandling av verksamheten personliga ombud.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 6 mars 2008.

Dnr 98-2008-103

Yrkanden

Ordföranden Henrik Ehrenberg (kd), ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (m), ledamoten Lena Kling (fp) yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Magnus Dannqvist m.fl. (s), ledamöterna Rosa Lundmark (v) och Jonas Eklund (mp) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Vice ordföranden Magnus Dannqvist, ledamöterna Mervi Mäkinen Andersson och Sonja Mogert alla (s), ledamöterna Rosa Lundmark (v), Jonas Eklund (mp), tjänstgörande ersättaren Marie Antman (v) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;
” Stadsdelsnämnden deltar inte i den samordnade upphandlingen av verksamheten personliga ombud (PO).

1. Stadsdelsförvaltningen får i uppdrag att i samverkan med socialtjänstförvaltningen inleda en dialog med RSMH och IFS om förutsättningar och möjliga former för brukardriven verksamhet med personliga ombud.
2. Därutöver vill vi framföra följande.

Stadens utvärdering av verksamheten personliga ombud (PO) har visat att verksamheten har fungerat ganska väl och är jämnt etablerad över staden. Enligt utvärderingen anser många att dagens organisation av PO kan ifrågasättas och framhåller en central placering eller en brukarorganisation som alternativ utförare. Slutsatsen i utvärderingen är att organisationen av PO bör studeras närmare i anslutning till om verksamheten permanentas.

Brukarorganisationerna RSMH och IFS har skrivit till staden om utvecklingen av verksamheten PO och anser att brukarstyrning lämpar sig väl eftersom personliga ombud inte kräver biståndsbeslut. RSMH framhåller att verksamheten bör bedrivas fristående från myndigheter enligt de ursprungliga intentionerna. Båda organisationerna framhåller stiftelsen Parasoll som en modell för personliga ombud, där flera lokalföreningar har gått samman och anställt ombud. Däremot är inte enskilda föreningar lämpliga utförare eftersom medlemmarna själva är psykiskt funktionsnedsatta och därför inte alltid kan leda en sådan verksamhet.

Vi anser att staden bör ta fasta på sin egen utvärdering och studera möjligheten till en central organisering av de personliga ombuden som alternativ till dagens organisation. För- och nackdelar måste redovisas

liksom möjligheter till en regionindelning. Allt talar för att verksamheten behövs och bör permanentas, vilket bör tas med i nästa år budget.

I väntan på resultatet bör staden avbryta upphandlingen och verksamheten fortsätta i kommunal regi. Dessutom bör en dialog omgående inledas med RSMH och IFS för att diskutera förutsättningar för en brukardriven PO-verksamhet. Det är av stor vikt att en sådan utveckling inte forceras fram, eftersom det kräver förankrings- och föreberedelsearbeten. Brukar- och anhörigorganisationerna har framhållit att de inte med kort varsel kan sätta brukarstyrda enheter i drift. Om staden upphandlar verksamheten idag finns stora risker att det blir privata företag som tar hem anbuden och inte brukarnas egna organisationer, vilket vore helt i strid med intentionerna med de personliga ombuden. Kommunala utförare bör dessutom alltid finnas som ett alternativ för de som önskar detta, även inom verksamheten personliga ombud.”

§ 17**Förslag till detaljplan för fastigheten Tippen 1 m.fl. i stadsdelarna Högdalen och Fagersjö – svar till stadsbyggnadsnämnden****Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut**

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som yttrande till stadsbyggnadsnämnden.
2. Paragrafen justeras omedelbart

Ärendet

Stadsbyggnadskontoret har för yttrande sänt ut förslag till detaljplan för fastigheten Tippen m.fl. i stadsdelarna Högdalen och Fagersjö, S Dp 2007-030732-54. Detaljplaneområdet gränsar till rekreationsområdet kring Högdalstopparna. För närvarande pågår ett programarbete om hur Högdalstopparna ska kunna utvecklas för rekreation och friluftaktiviteter.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 3 mars 2008.

Dnr 77-2008-300

Yrkanden

Ordföranden Henrik Ehrenberg (kd), ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (m) och Lena Kling (fp) yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Magnus Dannqvist m.fl. (s), ledamöterna Rosa Lundmark och Jonas Eklund (mp) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställde framställda förslag mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Vice ordföranden Magnus Dannqvist, ledamöterna Mervi Mäkinen Andersson, Sonja Mogert alla (s) ledamöterna Rosa Lundmark (v) och Jonas Eklund (mp) samt tjänstgörande ersättaren Marie Antman (v) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

”1. Stadsdelsnämnden avstyrker stadsbyggnadskontorets förslag till detaljplan enligt remissen

Nämnden har tillsammans med flera centrala förvaltningar och Farsta SDN arbetat för rekreativsmöjligheter i Högdalstoppsområdet. Ett stort programarbete har genomförts tillsammans med medborgarna i respektive stadsdel vilket resulterat i en omfattande plan för att göra Högdalstopparna till söderorts rekreativsområde. Den tidigare majoriteten var på väg att fatta beslut om investeringar kring 40 mkr i området för detta ändamål.

Till bilden skall även läggas tidigare förslag om Ekopark syd – en ide om ett sammanhängande, skyddat rekreativsområde från Svedmyraskogen över Högdalstopparna, runt Magelungen ner mot Ågesta- Tyrestaområdet och Hanvedenkilen.

Vi inser att den verksamhet som idag bedrivs på platsen av SITA och Fortum är en nödvändig del av staden. Vantörs återvinningsanläggning samt en varsam utbyggnad av Högdalenverket är inget problem. Det besvärliga är SITA och deras upplag av burkar, plastpåsar och papper som flyger runt och skräpar ner i området . Den ful anläggningen gör dessutom området ogästvänligt för de boende,

Nämnden protesterar mot och avslår på det bestämdaste utbyggnaden och permanentandet av SITAs upplag. Alternativ måste prövas till exempel att transportera returburkar till Västberga för att direkt läggas i tågagnar som sedan körs till producenterna. Ett nytänkande i återvinningsarbetet är nödvändigt med en inriktning och förstärkning av producentansvaret.

Området kring Högdalstopparna är aktuellt i flera olika planer och utredningar. Utgångspunkten i arbetet bör vara etableringen av natur- och rekreativsområdet enligt programmet för utveckling av Högdalstopparna (markkontoret, 2005.0617) samt att därtill lägga vision Söderort, Ekopark Syd, utveckling av industriområdet samt problematiken med sophantering

Nämnden föreslår att stadsbyggnadskontoret tillsammans med berörda förvaltningar gör en uppdatering av Vision Söderort för närområdet kring Högdalstopparna och Högdalens industriområde. Och att stadsbyggnadskontoret återkommer med en samlad detaljplan för

området istället för att som nu i smyg utvidga de anläggningar som finns i anslutning till det som planerats som rekreationsområde.

Vi kan inte acceptera att det planerade rekreationsområdet går om intet på grund av dåligt underbyggda beslut vilket skulle ha kunnat undvikas med en samlad planering från stadens förvaltningar och nämnder.”

§ 18

Nytt drift- och förvaltningsuppdrag, stadens datakommunikation- svar till kommunstyrelsen

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd åberopar detta tjänsteutlåtande som sitt svar på remissen

Ärendet

Förvaltningen ställer sig positiv till stadsledningskontorets förslag att centralisera ansvaret för stadens datakommunikation till kommunstyrelsen. Syftet är att nå kommunfullmäktiges mål, bl.a. om en tillgänglig stad, samt att möta de behov och krav som finns på stadens datakommunikation.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 6 mars 2008.

Dnr 60-2008-006

Yrkanden

Ordföranden Henrik Ehrenberg (kd), ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (m) och Lena Kling (fp) yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Magnus Dannqvist m.fl. (s), ledamöterna Rosa Lundmark och Jonas Eklund (mp) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställde framställda förslag mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Vice ordföranden Magnus Dannqvist, ledamöterna Mervi Mäkinen Andersson, Sonja Mogert alla (s) ledamöterna Rosa Lundmark (v) och Jonas Eklund (mp) samt tjänstgörande ersättaren Marie Antman (v) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas delvis som yttrande till kommunstyrelsen.
2. Därutöver vill vi framföra följande.

Vi delar uppfattningen att ansvaret för den strategiska datakommunikationen ska ligga så samlat som möjligt i staden men

kan inte se att stadsledningskontorets utredning visar att konkurrensutsättning skulle ge ökad kvalitet eller minskade kostnader. Vi tar därför avstånd från att verksamheten läggs på entreprenad, eftersom det bara är en del av alliansens program för att minska vår gemensamma verksamhet.

Vi är heller inte övertygade om att den operativa nivån måste centraliseras för att öka kvaliteten och säkerheten. I likhet med förvaltningen bedömer vi att servicen till verksamheterna kan försämrats vid en centralisering av det operativa ansvaret. Driftsstopp måste åtgärdas på kortast möjliga tid, eftersom flera delar av verksamheten är helt beroende av datorstöd. Frågan om att ha kvar IT-tekniker på förvaltningarna bör därför utredas vidare, där för- och nackdelar redovisas på ett tydligt sätt.

I likhet med förvaltningen anser vi också att medarbetarnas inflytande vid utvecklingen av verktyg och system behöver beaktas så att dessa verkligen svarar mot användarnas behov. Det är en viktig arbetsmiljöfråga för alla medarbetare som på olika sätt använder stadens IT-system. Många användare i fältförlagda verksamheter saknar dessutom större datorvana. Hur kopplingen till verksamhetens behov och medarbetarnas inflytande ska säkras behöver därför förtydligas.”

§ 19

Inspektion av gruppbyggnaden på Trollesundsvägen 41 i Bandhagen, svar till Arbetsmiljöverket

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till Arbetsmiljöverket som svar på inspektionsmeddelandet.

Ärendet

Arbetsmiljöverket har genomfört en inspektion av gruppbyggnaden på Trollesundsvägen 41 i Bandhagen. Inspektionen avsåg att kontrollera hur enheten arbetar med det systematiska arbetsmiljöarbetet. Arbetsmiljöverket har begärt en redovisning av åtgärder utifrån de krav och brister som kom fram vid inspektionen beträffande riskbedömning samt stöd och handledning till biträdande enhetschef. Förvaltningen har redovisat de åtgärder som vidtagits och de som planeras.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 26 februari 2008.

Dnr 12-2008-503

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 20

Inspektion av gruppbostaden på Trollesundsvägen 46 i Bandhagen, svar till Arbetsmiljöverket

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till Arbetsmiljöverket som svar på inspektionsmeddelandet.

Ärendet

Arbetsmiljöverket har genomfört en inspektion av gruppbostaden på Trollesundsvägen 46 i Bandhagen. Inspektionen avsåg att kontrollera hur enheten arbetar med det systematiska arbetsmiljöarbetet. Arbetsmiljöverket har begärt redovisning av åtgärder utifrån de krav och brister som kom fram vid inspektionen beträffande hot och våld i arbetsmiljön samt riskbedömning.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 26 februari 2008.

Dnr 14-2008-503

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 21

Inspektion av Rågsveds gruppbostad i Bandhagen, svar till Arbetsmiljöverket

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till Arbetsmiljöverket som svar på inspektionsmeddelandet.

Ärendet

Arbetsmiljöverket har genomfört en inspektion av Rågsveds gruppbostad i Bandhagen. Inspektionen avsåg att kontrollera hur enheten arbetar med det systematiska arbetsmiljöarbetet. Arbetsmiljöverket har begärt en redovisning av åtgärder utifrån de krav och brister som kom fram vid inspektionen beträffande hot och våld i arbetsmiljön

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 26 februari 2008.

13-2008-503

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 22

Tillsyn av särskilt boende Tussmötegårdens vård- och omsorgsboende, svar till länsstyrelsen

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Tjänsteutlåtandet återopas som svar till Länsstyrelsen i Stockholms län

Ärendet

Länsstyrelsen i Stockholms län har genomfört tillsyn av Tussmötegårdens vård- och omsorgsboende. Länsstyrelsen riktar bland annat kritik mot brister i rättssäkerhet för de boende och mot att de äldres behov av och önskemål kring meningsfullhet inte tillgodoses. Förvaltningen har tagit fram en åtgärdsplan, vissa delar har redan åtgärdats, arbetet med övriga punkter pågår.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 6 mars 2008.

Dnr 67-2008-603

Yrkanden

Ordföranden Henrik Ehrenberg (kd), ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (m) och Lena Kling (fp) yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Magnus Dannqvist m.fl. (s), ledamöterna Rosa Lundmark (v) och Jonas Eklund (mp) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden ställde framställda yrkanden mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Vice ordföranden Magnus Dannqvist, ledamöterna Mervi Mäkinen Andersson, Sonja Mogert alla (s) ledamöterna Rosa Lundmark (v) och Jonas Eklund (mp) samt tjänstgörande ersättaren Marie Antman (v) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;
” 1. Förvaltningens tjänsteutlåtande återopas delvis som svar till Länsstyrelsen i Stockholms län.
2. Därutöver vill vi framföra följande.

Flera omständigheter som länsstyrelsen pekar på i sin tillsynsrapport rör sådant som pekar på att chefer och anställda i första ser på de boende som patienter och på själva boendet som en vårdinrättning/institution. Precis som länsstyrelsen påpekar ska miljö, förhållningssätt och arbetssätt på ett boende istället präglas av och återspegla socialtjänstlagens intentioner.

Att de boende bär identitetsband är därför helt oacceptabelt. Detta är de boendes hem och utifrån den förutsättningen måste arbetet organiseras.

Både enhetschef och verksamhetschef har hälso- och sjukvårdsutbildning men saknar social omsorgsutbildning. Vår uppfattning är dels att relevant kompetensutveckling måste till för befintliga chefer dels att stadsdelsförvaltningen ska arbeta fram en policy för hur kompetenskraven ska se ut för chefer som ska ansvara för att leda och fördela omsorgsarbete och att denna policy ska bygga på länsstyrelsens bedömning av relevant utbildning.

När bemanningen ses över är det mycket angeläget att situationen med att boende läggs redan efter middagen och sedan tillbringar 15-16 timmar i sängen omedelbart åtgärdas.”

§ 23

Införande av valfrihetssystem inom omsorgen enligt LSS och SoL om personer med funktionsnedsättning

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande återopas som svar till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen justeras omedelbart

Ärendet

Kommunfullmäktige har i budget för 2007 beslutat att valfriheten ska öka och att staden ska skapa förutsättningar för att ge invånarna så stor valfrihet som möjligt. Stadsledningskontoret föreslår i det översända remissunderlaget att valfrihetssystem för en rad insatser enligt LSS och SoL inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning införs fr.o.m. den 1 juli 2009. Förvaltningen är sammanfattningsvis positiv till att ett valfrihetssystem införs och ser stora fördelar för brukaren i det att inflytandet över utformningen av insatserna som beviljas ökar.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 29 februari 2008.

Dnr 78-2008-006

Yrkanden

Ordföranden Henrik Ehrenberg (kd), ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (m) och Lena Kling (fp) yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Magnus Dannqvist m.fl. (s) och ledamoten Rosa Lundmark (v) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Ledamoten Jonas Eklund (mp) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden ställde framställda förslag mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Vice ordföranden Magnus Dannqvist, ledamöterna Mervi Mäkinen Andersson, Sonja Mogert alla (s), ledamoten Rosa Lundmark och tjänstgörande ersättaren Marie Antman båda (v) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

” Stadsdelsnämnden beslutar att avslå förslaget till införande av valfrihetssystem för personer med funktionsnedsättning enligt de borgerliga direktiven.

Kommunstyrelsen uppmanas ta fram nya direktiv för ett brukarvalssystem i nära dialog med handikapporganisationer och handikappråd.

Därutöver vill vi framföra följande.

Vi delar förvaltningens uppfattning att det ur ett brukarperspektiv är positivt med ökad mångfald och flera aktörer att välja mellan samt ett större inflytande över beviljade insatser. Däremot anser vi inte alls att förslaget till ”valfrihetssystem” kan uppfylla dessa målsättningar. Rätten till inflytande över sitt eget liv och stöd från samhället för att kunna leva ett liv som andra ska aldrig blandas ihop med en politisk högeragenda som går ut på att skapa privata monopol inom omsorgen enligt LSS och SoL för personer med funktionsnedsättning.

Vi är för rätten att få välja boende och stödverksamhet samtidigt som allt stöd måste ha en god kvalitet och präglas av trygghet och kontinuitet. Den genomgripande förändringen som planeras i Stockholm där alla verksamheter ska bjudas ut till upphandling skapar ingen valfrihet för den enskilde. En verklig valfrihet kräver att det alltid finns möjlighet att välja att ha kvar samma stöd som man en gång valt, men den rätten till valfrihet kommer att försvinna då allt ska upphandlas. En verklig valfrihet kräver att det finns ett överskott av exempelvis platser på korttidsboende och dagliga verksamheter, men den rätten till valfrihet finns inte då reformen inte ska få kosta något och det alltså inte kommer att finnas lediga platser att välja på. En verklig valfrihet för psykiskt funktionshindrade kräver mycket flexibel resursanvändning, vilket bara kan uppnås om biståndsbedömning, boende, träfflokaler och arbetsverksamheter är samlade. En verklig valfrihet innebär att det finns ett kommunalt alternativ i vars och ens närhet, men den valfriheten kommer att försvinna eftersom alla verksamheter ska upphandlas.

”Valfrihetssystemet” drivs fram av alliansen mot handikapporganisationernas uttryckliga önskan. Majoriteten tycks sakna kunskap om vardagen för personer med funktionsnedsättningar. Kommunstyrelsens handikappråd yttrade sig år 2006 om en moderat motion om kundvalssystem inom de särskilda boendeformerna. I uttalandet skriver man bland annat.

”Kommunstyrelsens handikappråd avstyrker förslaget om kundvalssystem inom de särskilda boendeformerna. En person som behöver omsorger på

grund av funktionsnedsättning kan långt ifrån alltid överblicka kvaliteten på olika företag på en lista och har inte heller kraften att söka sådan information, även om den finns i väl genomarbetade IT-system. Stora svårigheter möter barn med funktionsnedsättning och deras familjer, som kanske mer än andra har behov av att själva kunna påverka innehållet i hjälpen. Många omsorgsgivare underlättar därför inte valfriheten. ... För den enskilde är det viktigaste att få gehör för önskemål om servicens och omsorgens konkreta omfattning och innehåll, att kunna lita på att den håller god kvalitet och att bemötas med respekt. Kommunstyrelsens handikappråd tar också avstånd från konkurrensupphandling av service- och omsorgsformer, då det inte ger nödvändig trygghet och kontinuitet.”

HSO har i januari år 2008 gjort ett uttalande, där man bland annat skriver:

”HSOs representantskap, högsta beslutande organ för 28 handikappföreningar verksamma i Stockholms stad med drygt 30 000 enskilda medlemmar, har beslutat att uttala sin oro för den kompromisslösa hållning som stadens ledning visar när det gäller att driva igenom sin upphandlingspolicy även när den går stick i stäv med enskilda människors önskan och behov. Ingen ska undgå att deras livsviktiga stödinsatser bjuds ut på den öppna marknaden, inte ens de som inte önskar någon förändring.”

Vi delar handikapporganisationernas starka oro för konkurrensutsättning eftersom privat drift inte ger tillräcklig trygghet. Omsorgen om personer med funktionsnedsättningar är så mångfacetterad att en marknadsmodell inte kan lösa unika behov av omsorg. För psykiskt funktionshindrade leder ”valfrihetssystemet” till splittrade insatser vilket direkt motverkar återhämtning. Det finns också stora risker med att forcera fram ärendet utan att göra nödvändiga konsekvensbeskrivningar. Framförallt måste ett brukarvalssystem och ersättningssystem tas fram i nära dialog med handikapporganisationerna

Det föreslagna ”valfrihetssystemet” ger inga lösningar på det största frihetsproblemet för personer med funktionsnedsättningar, nämligen den akuta bristen på anpassade bostäder. Tyvärr verkar bostadsbristen kvarstå, eftersom alliansen inte ens har tagit fram en ny utbyggnadsplan trots inventeringar om det stora behovet. Så länge det inte byggs tillräckligt med anpassade bostäder är det falsk marknadsföring att tala om valfrihet.

”Valfrihetssystemet” lägger större fokus på företagens möjligheter att expandera än brukarens rätt att välja och behålla kommunala alternativ. Handikapprådet och handikapporganisationerna får inget

verkligt inflytande på aktivitetsplanerna. Alliansen lyssnar inte på deras åsikter om det viktigaste beslutet, nämligen om en verksamhet överhuvudtaget ska upphandlas. Den kommunala omsorgen riskerar att raderas ut innan mandatperiodens slut. Vilka risker det kan medföra för beställarkompetens och insyn analyseras inte alls vilket är uppseendeväckande.

Vi vill istället i nära samverkan med handikapporganisationerna och handikappråden skapa kommunala förutsättningar för ett brukarvalssystem som fokuserar på rättigheter för alla stockholmare med funktionsnedsättningar och inte på ett marknadsstyrt falskt valfrihetssystem som endast gynnar företagen. Om personer med funktionsnedsättningar ska få ett verkligt ökat inflytande krävs nya direktiv som utformas i nära dialog med handikapporganisationerna och handikappråden. Goda exempel på utgångspunkter i sådana direktiv finns i föreslagna yttranden från kommunstyrelsens handikappråd i remissomgången.”

Reservation

Ledamoten Jonas Eklund (mp) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

”Stadsdelsnämnden beslutar att avslå förslaget till införande av valfrihetssystem för personer med funktionsnedsättning enligt de borgerliga direktiven.

Kommunstyrelsen uppmanas ta fram nya direktiv för ett brukarvalssystem i nära dialog med handikapporganisationer och handikappråd.

Därutöver framförs följande.

Staden ska eftersträva att, med insatser enligt LSS och SoL för personer med funktionsnedsättning, ge varje brukare möjlighet till god livskvalitet och ett självständigt liv. För att klara denna uppgift måste hela verksamheten utformas ur ett brukarperspektiv, från den övergripande organisationen till insatserna för den enskilde brukaren.

Målet att ge god livskvalitet och ett självständigt liv främjas naturligtvis av att den enskilde har möjlighet att påverka hur, när och av vem olika insatser ska utföras. Ur brukarperspektivet är det dock inte självklart att den viktigaste valfriheten är just valet av utförare. Kommunstyrelsens handikappråd har tidigare uttalat att det är möjligheten att påverka innehållet i insatsen och hur den utförs som är viktigast. Att ”rösta med fötterna” och till exempel byta boende är ofta orealistiskt. Ändå framgår det redan av utgångspunkten för den

borgerliga majoritetens utredning att den ökade valfriheten i praktiken endast ska bestå av val av utförare. Förslaget är uppenbarligen inte framtaget utifrån brukarens perspektiv.

Det är dessutom orealistiskt att förslaget ska leda till ökad valfrihet, mer mångfald och högre kvalitet utan att kostnaderna alls ökar. Risken är uppenbar att kostnaderna för ökad byråkrati och minskad flexibilitet leder till underskott eller till försämrad kvalitet och därmed mindre verklig valfrihet i den enskilde brukarens liv.

Det behövs ett förnyat och förutsättningslöst arbete från stadens sida, tillsammans med handikapporganisationer och handikappråd, för att ta fram ett brukarvalssystem som så mycket som möjligt ökar varje brukares verkliga makt över sin egen vardag.”

§ 24**Uppförande av hotellbyggnad vid Älvsjöbadet, Ä lvsjö 1:1 – svar på remiss****Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut**

1. Nämnden godkänner i huvudsak förvaltningens förslag till beslut
2. Nämnden anför därutöver följande:

”Vantörs stadsdelsnämnd har 2006-03-23, 2006-06-15, 2006-08-24, 2008-02-14, som svar på remisser från stadsbyggnadsnämnden, avstyrkt förslag till bygglov för samma hotell.

Nämnden ser behov av upprustning av Älvsjöbadet samt utökad tillsyn av anläggningen. Men det förslag som presenteras inverkar mycket på områdets kvalitéer samt möjlighet till rekreation och medborgarnas nyttjande av anläggningen. Området är oerhört populärt bland medborgarna, särskilt för barnfamiljer och människor som av olika anledningar inte lämnar stan under semestermånaderna. Rekreatiomsområdet bör inte begränsas till sin yta på det sätt som förslaget i sin nuvarande utformning innebär. Att hotellet nu i denna utformning placeras närmare bassängerna jämfört med tidigare förslag, gör inte saken bättre.

Nämnden är också kritisk till förslagets placering av parkeringen utmed Ormkärrsvägen i direkt anslutning till bassängerna. En eventuell parkering i anslutning till badet kan med fördel förläggas bakom området bakom Älvsjöbadet i höjd med McDonalds.

Nämnden välkomnar naturligtvis i sig ett hotell i området och hoppas att det går att hitta någon annan lämpligare plats i stadsdelen i närhet till mässan. Det skulle innebära nya arbetsplatser, utökad service till mässområdet och en större genomströmning av turister.”

3. Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen har för yttrande tagit del av bygglovsansökan beträffande hotellbygge på och invid Älvsjöbadet i Hagsätra. Ärendet avser uppförande av hotellbyggnad i två våningar och omklädningsbyggnad i en våning. Dessutom avser ärendet anläggande av 70 parkeringsplatser, uppförande av plank kring

parkeringsanläggningen samt rivning av två befintliga byggnader. Remissen avser en ny situationsplan, där hotellet har lokaliserats närmare badet för att möjliggöra bevarande av några stora ekar framför hotellets entré.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 19 mars 2008.

Dnr 006-131/2008

Yrkande

Ordföranden Henrik Ehrenberg (kd) med biträde av en enig nämnd yrkade bifall till gemensamt förslag till beslut.

Beslutsgång

En enig nämnd ställde sig bakom ett av nämnden framlagt gemensamt förslag till beslut.

§ 25

Månadsrapport per den 29 februari 2008

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Nämnden godkänner föreliggande rapport

Ärendet

Förvaltningen redovisar en ekonomisk prognos per den 29 februari som visar en budget i balans. Underskott redovisas inom flyktingmottagning, socialpsykiatri, missbruksvård och ekonomiskt bistånd. Överskott redovisas inom förskola och fritid.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 10 mars 2008.

Dnr 117-2008-101

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Magnus Dannqvist m.fl. (s), ledamoten Rosa Lundmark (v)

” Redan i månadsrapporten för februari ser vi att den politik och budget högeralliansen beslutade så sent som i december redan faller som ett korthus. Insikten att högkonjunktur inte är för evigt kommer nu som en kalldusch över hela nämnden och dess verksamheter.

Redan i samband med budgetbeslutet påtalade vi att budgeten var i obalans och påpekade det faktum att högeralliansen reserverade 20 miljoner kronor från förskolorna och verksamheten för barn & ungdom, som en ”buffert” var en kraftig signal att man inte hade full kontroll över ekonomi och budget inför 2008.

Med en vikande konjunktur och nedmonteringen av en fungerande arbetsmarknadsverksamhet, ökade kostnader för SL-kort och uppdämda vårdbehov inom individ & familjeomsorg och äldreomsorg ser vi framför oss ett år kantat med ytterligare verksamhetsslakt. Det fördubblade antal anmälningar till äldreombudsmannen som redovisats för nämnden kommer med den här politiken att ytterligare fördubblas.”

§ 26

Anmälningssärenden

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Stadsdelsnämnden lägger anmälningssärendena till handlingarna

- A. Inkomna skrivelser, protokoll m.m.
- B. Tjänstemannabeslut enligt delegationsförteckning
- C. Balanslista över nämndens skrivelser/frågor till förvaltningen
- D. Protokoll från skyddskommitténs sammanträde den 18 mars
- E. Anteckningar från POSOM –grupp den 6 februari 2008.
- F. Anmälan av enheternas verksamhetsberättelser

§ 27

Nämndens frågor, anmälan av skrivelser

Nämndens frågor

Bandängen - ledamoten Lena Kling tog på nytt upp problemet med motortrafik på gångvägarna och om eventuella fysiska åtgärder kan vidtas för att komma tillrätta med problemet, förvaltningen återkommer.

Anmälan av skrivelser

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Nämnden uppdrar åt förvaltningen att bereda nedanstående skrivelser och återkomma till nämnden.

1. Skrivelse om budget – och skuldrådgivning

Jonas Eklund (mp), Magnus Dannqvist (s), Rosa Lundmark (v)

” I flera tidningsartiklar har det framkommit att väntetiden till budget- och skuldrådgivning i Enskede-Årsta-Vantör är så lång som nio månader. Det är alldeles för lång tid att vänta för den som söker hjälp för att komma ur en ohållbar ekonomisk situation.

Väntetiden orsakar naturligtvis stort personligt lidande för överskuldssatta personer och deras familjer. De kan få ett flertal betalningsanmärkningar, försättas i konkurs eller till och med bli vräkta från sin bostad. Dessutom kan väntetiden bidra till att stadsdelen måste använda sina resurser till ekonomiskt bistånd eller akutbostad till vräkta barnfamiljer, i stället för att bedriva förebyggande verksamhet som exempelvis budget- och skuldrådgivning.

Vi vill därför ge stadsdelsförvaltningen i uppdrag att snarast redovisa förslag till åtgärder för att åter kunna tillhandahålla budget- och skuldrådgivning inom rimlig tid.”

2. Skrivelse om kvinnofridsarbetet

Rosa Lundmark (v), Magnus Dannqvist (s), Jonas Eklund (mp)

” Det är hög tid att följa upp hur kvinnofridsarbetet fungerar i stadsdelarna mot bakgrund av att det anmälda våldet mot kvinnor och barn i länet ökar och att ändringar i lagen ger rätt till ökat stöd. Dessutom har staden ett nytt kvinnofridsprogram (antaget av KF i april 2007) som ska implementeras i alla verksamheter och frågan är hur långt det arbetet fortskridit.

Enligt statistik från Brottsförebyggande rådet (Brå) har andelen anmäld misshandel mot barn och kvinnor samt sexualbrott i Stockholms län ökat oroande mycket år 2007 jämfört med år 2006. Misshandel (inklusive grov misshandel) mot barn upp till 6 år har ökat med 13 procent, misshandel mot barn 7-14 år har ökat med 16 procent och misshandel mot kvinnor har ökat med 10 procent. Anmälda sexualbrott har ökat med 1 procent, varav våldtäkter (inklusive grov våldtäkt) har ökat med 10 procent. Sexualbrotten är i huvudsak brott mot kvinnor och barn.

För att stärka skyddet för kvinnor och barn ändrades socialtjänstlagen (5 kap 11§) den 1 juli 2007 så att stadsdelsnämnderna blir skyldiga att beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld/andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att ändra sin situation. Samma gäller att barn särskilt ska beaktas om de varit vittne till våld/andra övergrepp av eller mot närstående vuxna eller själva är offer för brott och kan behöva stöd och hjälp.

En annan nyhet är att barn som bevittnat brott som varit ägnat att skada barnets trygghet och tillit i förhållande till en närstående har rätt att ansöka om ersättning hos brottsoffermyndigheten.

Vi önskar därför att nämnden får en redovisning av följande:

Hur fungerar kvinnofridsarbetet i stadsdelen?

Hur har stadens nya kvinnofridsprogram implementerats och hur har de lokala kvinnofridsprogrammen samordnats i de två sammanslagna nämnderna Enskede-Årsta och Vantör?

Hur utreds kvinnofridsärenden och hur följs de nya lagarna upp, vilka riskbedömningar görs för trygghet i akuta situationer och på sikt samt vilka samverkansrutiner finns med andra myndigheter (landstinget, polisen och åklagare) för att tillförsäkra att kvinnor/ partner får det stöd och den hjälp som de är berättigade till?

Hur utförs barnutredningar i samband med kvinnofridsbrott?
Hur beaktas barnperspektivet i samband med kvinnofridsbrott?
Hur följs tillämpningen av stadens riktlinjer i barnärenden upp?
Andra viktiga frågor är hur familjerätten utreder enskild/gemensam vårdnad vid polisanmälningar om våld mot mamman och vilket stöd/behandling som ges till de barn som lever/har levt med våld och/eller hot om våld mot närstående vuxen och/eller mot barnet självt. Ges stöd direkt av stadsdelsförvaltningen eller via PBU, Barncentrum etc.

3. Skrivelse angående barngruppernas storlek

Magnus Dannqvist (s), Rosa Lundmark (v), Jonas Eklund (mp)

” Det övergripande målet för barnomsorgen i Stockholm är att ge alla barn ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö. Som indikatorer på att målet uppfylls rapporterar nämnden till kommunstyrelsen huruvida barnomsorgsgarantin uppfylls, andelen behöriga förskollärare och hur stor andel av barngrupperna som innehåller fler barn än 14 (1-3 åringar) respektive 18 (3-5-åringar).

Samtidigt finns en målsättning att de kommunala förskolorna ska privatiseras genom avknoppning.

För att stadsdelsnämnden ska kunna följa hur utvecklingen i den egna stadsdelen ser ut behövs en tydligare redovisning av det faktiska antalet barn i grupperna, såväl i de kommunala som i de privata förskolorna inom stadsdelen. Antalet barn i barngrupperna är också viktig information för de föräldrar som ska välja förskola.

Varje förskola lämnar per den sista mars information om antalet barn som underlag för utbetalning av ersättning, och detta gör att informationen finns lättillgänglig.

Barngruppens storlek är ett viktigt kvalitetsmått i sig, men för både omsorgen och den pedagogiska verksamheten är också tillgången till personal avgörande. För många föräldrar är personaltätheten det främsta uttrycket för att förskolemiljön är trygg.

Utifrån ovan förda resonemang vill jag ge stadsdelsförvaltning i uppdrag

att i samband med tertiärrapport 1 redovisa barngruppernas storlek samt antalet barn per personal vid de förskolor som finns inom Enske-de-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd”

§ 28

Stadsdelsdirektörens information

Allmänna förskolan

Avdelningschefen Leif Fransson informerade under denna punkt om ändrat beslut beträffande aviserad flytt av allmänna och öppna förskolan. Då förvaltningen har hittat en annan evakueringslokal för den nedbrunna förskolelokalen vid Rothuggets förskola har kunnat i Sturebyområdet ändras tidigare beslut om flytt av allmänna och öppna förskolan vars verksamheter således kvarstår i nuvarande lokaler vid Nykvarnsvägen 10.

Årsta 1

Avdelningschefen Lena Holmdahl informerade om att avtal om överlåtelse av inventarier nu är klart för den avknoppade förskoleverksamheten Årsta 1.